

**Andy
McGrath**

Het indrukwekkende
verhaal van
Tadej Pogačar

POGI

Lannoo

INHOUD

Een woord vooraf	7
1 Verrassingsoverval	9
Lure, Tour de France 2020, etappe 20	
2 Heuvelkoning	23
1998-2003, kindertijd	
3 Tienerzweet	41
2014-2016, de jaren als juniorrenner	
4 Uitzonderlijke capaciteiten	57
De fysiologie van het wielrennen	
5 De ontsnapping	65
2017-2018	
6 Alles draait om timing	85
2019	
7 Wisseling van de wacht	101
September 2019	
8 Buitengewoon opgewekt	111
2020	
9 Monumentaal	127
2021	
10 Een ander niveau	143
Tour de France 2021	
11 Beestachtig	159
Eendaagse klassiekers 2022 en 2023	
12 Breek me dan, als je kan	175
Tour de France 2022	
13 Het Pogačar-effect	193
Januari 2024	

14 De val	201
Tour de France 2023, Col de la Loze	
15 Grenzeloos	213
2023 en begin 2024	
16 De terugkeer van de koning	223
2024	
17 De puzzel	245
Pavia, 2025	
18 De last van het succes	255
2025	
19 Dominantie	267
 Dankwoord	 275
 Opmerkelijke overwinningen en klasseringen	 279
 Literatuurlijst en bronnen	 283
 Eindnoten	 285

EEN WOORD VOORAF

‘Zo’n goede start had ik niet verwacht’, zei Tadej Pogačar lachend.

Ik sprak de verlegen, bescheiden jongeman, gekleed in het trainingspak van zijn team, op een zonovergoten binnenplaats tijdens de Volta ao Algarve (de Ronde van de Algarve) van 2019, een paar dagen na zijn eerste overwinning als professioneel wielrenner.

Eerlijk gezegd vond ik onze eerste ontmoeting niet zo belangrijk, en dacht ik na die wedstrijd niet meteen dat hij wereldkampioen zou worden. Nee, een jong talent, dat zeker, maar gewoon een van de vele wonderkinderen in de WorldTour, die nu plotseling bovenaan in de lijst was verschenen, waarna hij waarschijnlijk weer maandenlang naar de achtergrond zou verdwijnen.

Maar hij is dus niet zoals de anderen. Sinds vijf jaar is Pogačar de frisse maar allesoverheersende kracht van de professionele wielrenwereld. In de moderne sport beperken de meeste deelnemers zich tot hun specialisme: sprinter, *puncher*, klimmer, etapperenner, tijdrijder of *baroudeur*. Pogačar niet: die dringt door in alle domeinen, daagt iedereen uit en lijkt elk seizoen beter te worden.

Met vier overwinningen in de Tour de France, twee wereldtitels en een overwinning in de Giro d’Italia onder de meer dan honderd andere titels die hij op zijn 27ste op zijn naam kan schrijven, is de vergelijking met de grote Eddy Merckx onvermijdelijk en daar zal waarschijnlijk geen verandering in komen.

Toch is Pogačar veel meer dan alleen ontzagwekkende statistieken en resultaten. In dit boek wil ik een uitgebreid portret van een kampioen schetsen, en de reis in kaart brengen die hij aflegde vanaf de tijd dat hij op een eenwieler door de stille straatjes van Komenda reed, totdat hij uiteindelijk de gevierde, perfectionistische wielrenner werd die hij nu is.

Zijn manier van rijden mag dan moeiteloos lijken en zijn opmars achteraf niet meer dan logisch, vergis je niet, het was allesbehalve gemakkelijk.

Ik onderzoek alle factoren die hebben meegespeeld bij het ontstaan van dit unieke fenomeen: de karaktervormende trainingssessies in Slovenië, de lessen in tactiek, de wedstrijden waarin hij het wielrennen opnieuw definieerde, de

tegenslagen die hij overwon, en de aspecten van zowel lichaam als geest, die hem zo succesvol hebben gemaakt.

Reizend door Europa en de Verenigde Arabische Emiraten hield ik rond de vijftig interviews met mensen die een rol hebben gespeeld in het leven van Pogačar: vrienden, ploeggenoten, ex-ploeggenoten, rivalen, *directeurs sportifs*, mentoren, trainers, biomechanici, mecaniciens, fans, docenten en journalisten.

In mijn vorige baan als redacteur bij *Rouleur* had ik dikwijls contact met deze centrale figuur in de wielersport, wat me een voorsprong heeft gegeven. Ik wil graag mijn vroegere werkgevers bedanken, want dankzij hen kon ik in 2021 Pogačar, zijn ouders Mirko en Marjeta, zijn agent Alex Carera en Allan Peiper interviewen. Enkele van de citaten in de eerste hoofdstukken van het boek zijn uit die interviews afkomstig.

Ik wil ook GCN+ bedanken. In 2023 reisde ik naar Slovenië om voor hen een documentaire te maken over de opkomst van de wielersport in Slovenië, waarbij ik opnieuw met de ouders van Pogačar en verschillende andere belangrijke mensen sprak, die me van waardevolle achtergrondinformatie voorzagen. Helaas is die documentaire nooit uitgezonden, omdat de zender werd opgeheven.

Pogačar en zijn naaste omgeving wilden niet worden geïnterviewd voor dit boek, maar zijn stem klinkt er toch in door, dankzij onze ontmoetingen door de jaren heen en zijn talloze persconferenties en omgang met de media.

Naarmate zijn ster is gerezen, heeft Pogačar aan zelfvertrouwen en openheid gewonnen, maar heeft hij dezelfde bescheidenheid en liefde voor het spectaculaire wielrennen behouden. Hij is nog steeds een relaxte ‘Kannibaal’, een joviale Hinault. Fietsen is voor hem altijd een spel geweest, maar wel een spel dat hij heel wat vaker wint dan zijn collega’s.

Het begon allemaal bij de Ronde van de Algarve, maar wie weet waar en wanneer het zal eindigen? Dit zal ongetwijfeld niet het eerste van vele boeken zijn die over deze buitengewone kampioen worden geschreven.

Andy McGrath

Oktober 2025

1

VERRASSINGS- OVERVAL

Lure, Tour de France 2020, etappe 20

Vanuit de ploegbus kon Tadej Pogačar in de materiaaltruck kijken. Het gonsde er van de bedrijvigheid; de mecaniciens van de UAE Team Emirates-ploeg waren druk bezig zijn Colnago voor te bereiden voor de laatste etappe in Parijs. Hij was gespoten in de kleur wit van de beste jonge renner.

‘Hoezo? Hebben ze soms geen vertrouwen [in me]?’ vroeg hij half grappend, half serieus aan zijn ploegleider. De boodschap was duidelijk: ook al geloofden velen er niet in, zelf dacht hij dat de overwinning van de Tour de France nog altijd tot de mogelijkheden behoorde.

Joxean Fernández, een energieke Spanjaard met een kaalgeschoren hoofd, die bij iedereen in het wereldje bekendstond als Matxín, zei dat het wel goed kwam. Hij haalde zijn telefoon tevoorschijn en liet hem een foto zien van een geel Colnago-frame, gespoten in de kleur van de *maillot jaune*, de leiderstrui, waarmee hij maar wilde aangeven dat hij er wel in geloofde.

Er waren meer dan genoeg redenen waarom Tadej Pogačar in de ronde van 2020 niet zou meedingen naar de eerste plaats. Hij was een 21-jarige debutant in een wedstrijd die in de afgelopen veertig jaar slechts één keer was gewonnen door een nieuwkomer, namelijk Laurent Fignon. Het was alsof een eerstejaarsstudent zijn hele studie in één jaar cum laude wilde afronden.

Het was nog maar een jaar geleden dat hij zijn debuut had gemaakt in een drie weken durende Grote Ronde, de Vuelta a España van 2019, waar hij als derde over de finish was gekomen. Maar de Tour de France is een zwaardere

beproeving, zowel fysiek als mentaal. Deze koers heeft een ander ritme dan de Vuelta, het gevecht om de plaats in het klassement is nog slopender en begint elke etappe eerder, en daar komt nog bij dat je je moet meten met de beste renners van de wereld, die allemaal strijden om een etappeoverwinning of een plaats bij de beste tien. En dan is er nog de extra druk van de honderden vertegenwoordigers van de pers, die de overwinningen, de verliezen en al het drama eromheen dagelijks met argusogen volgen.

Pogačar ondervond dat aan den lijve in de zevende etappe, toen hij door zijwind 81 seconden moest toegeven op zijn rivalen; hij raakte zijn positie kwijt en toen hij ook nog lekreed, werd hij achtergelaten. Destijds werd het een typische *erreur de jeunesse* genoemd. Een beginnersfout.

Pogačar leerde echter snel, en liet zich niet uit het veld slaan. In de een-na-laatste etappe stond hij al tweede en was de rijzende ster van de Tour nadat hij zichzelf naar twee etappeoverwinningen had gesprint. Hij lag 57 seconden achter op de favoriet en leider van het klassement, Primož Roglič. Zulke achterstanden zijn wel vaker ingelopen in het laatste weekend van een grote wielervedstrijd, maar in de 21ste eeuw is dit slechts één keer eerder voorkomen en het gebeurt zelden tussen twee renners die zo aan elkaar gewaagd zijn.

De strijd zou beslecht worden in een duel tussen twee Slovenen. Helemaal in het oosten van het land, in de landelijke, met beukenbossen bedekte uitlopers van de Franse Vogezen, zou de tijdrit van de twintigste etappe worden gehouden op een traject van 36,2 kilometer met het venijn in de staart: de steile, slingerende zes kilometer lange laatste klim naar La Planche des Belles Filles, die verschillende stukken bevatte met een hellingsgraad van meer dan tien procent.

Er was nog één klim te gaan en Tadej Pogačar was van plan alles te geven. Tweede worden zou al een droomdebuut zijn, maar hij wilde toch een gooi doen naar de ultieme droom.

Voor de aanvang van de Tour was het doel voor Pogačar een plaats in de top vijf geweest. UAE Team Emirates was een minder sterke ploeg; het ontbrak ze

aan de vuurkracht van de grote namen van de rivaliserende ploegen, zoals Jumbo-Visma en Ineos Grenadiers, en ze waren in de Alpen en Pyreneeën verstoppen geweest van de knechten waarop ze gerekend hadden, terwijl de Tour meestal daar beslist wordt.

Fabio Aru, die Pogačars medekopman had moeten zijn, ging halverwege de Tour al naar huis en zijn Italiaanse ploegmaat Davide Formolo moest ook *arrivederci* zeggen nadat hij in de tiende etappe bij een val zijn sleutelbeen had gebroken. Meesterknecht David de la Cruz bleef wel in de race, maar met een breuk in zijn heiligbeen die hij op de openingsdag had opgelopen, terwijl wegkapitein Marco Marcato een blaasontsteking had. Jan Polanc was een van de weinigen die ongeschonden het knechtenwerk kon opknappen. Omdat ze deze tegenslagen zo goed en zo kwaad als het kon het hoofd moesten zien te bieden, groeide er binnen de ploeg een niets-meer-te-verliezen-mentaliteit.

In aanloop naar de cruciale laatste week drong *directeur sportif* Allan Peiper er bij zijn gedecimeerde ploeg op aan alles op alles te zetten en geen genoegen te nemen met een tweede plaats. Hij vertelde Pogačar en diens vijf overgebleven ploegmaten het verhaal van de Giro d'Italia van 2012, toen hij ploegleider was bij Garmin-Sharp, een bijeengeraapte, slecht presterende ploeg. Ryder Hesjedal, een outsider uit Canada, boekte op de laatste dag in de tijdrit een memorabele algemene overwinning, toen hij Joaquim Rodríguez, die tot dan toe het klassement had aangevoerd, versloeg met slechts zestien seconden.

Maar nu zag het er minder rooskleurig uit. Hesjedal was een betere tijdrijder dan Rodríguez, terwijl Roglič en Pogačar elkaar niet veel ontliepen. Sterker nog, de klassementsleider had Pogačar in hun enige eerdere rechtstreekse confrontatie in een Grote Ronde, namelijk tijdens de Vuelta van 2019, met gemak verslagen.

Roglič' ploeg, Jumbo-Visma, had de Tour geheel in zijn greep en had elke aanval van de concurrentie de kop ingedrukt, waaruit maar weer hun indrukwekkende kracht in de breedte bleek. Het verzwakte UAE Team Emirates had daar weinig tegenin te brengen en moest toezien hoe de Nederlandse ploeg de koppositie innam.

Er was weinig wat erop wees dat Pogačar de achterstand goed kon maken. In deze Tour was het hem sinds de achtste etappe, al bijna twee weken geleden, niet gelukt Roglič op afstand te houden.

Drie dagen voor de tijdrit had de oudere Sloveen op de Col de la Loze, het hoogste punt van de wedstrijd, nog eens zeventien seconden op Pogačar gewonnen. Al deed Pogačar nog zo zijn best om hem te breken door voortdurend aan te vallen, uiteindelijk moest hij lijdzaam toezien hoe de gele trui uit het zicht verdween.

Dit was een flinke klap voor het moreel van de jonge renner en het doel dat hij voor ogen had, al onderstreepte het alleen maar de heersende gedachte dat Roglič de sterkste renner was, en Jumbo-Visma de sterkste ploeg. Roglič was de gedoodverfde, verdiende winnaar van de Tour de France van 2020. ‘Voordat ik aan de tijdrit moest beginnen, was het in mijn hoofd al een uitgemaakte race’, vertelde Pogačar tegen *L’Équipe*. ‘Ik zou als tweede eindigen en was blij met die plek en met de witte trui voor de leider in het jongerenklassement.’

Roglič hoefde alleen maar te zorgen dat hij in de tijdrit niet door het ijs zakte – of door een spectaculaire stunt overbluft werd.

UAE Team Emirates had een geheim wapen: een uiterst nauwgezette voorbereiding. ‘Ik weet dat elke ploeg die rit van Planche des Belles Filles heeft verkend, maar niemand heeft dat zo zorgvuldig gedaan als wij’, aldus de toenmalige trainer en prestatie-manager van de ploeg, John Wakefield.

Dat kwam voornamelijk op het conto van een van Pogačars mentoren in de ploeg, Allan Peiper. Peiper, die in de jaren 1980 en begin jaren 1990 zelf profwielrenner was geweest, had geen gemakkelijke start gehad in het leven. Als tiener verliet hij zijn vaderland en zijn alcoholistische, gewelddadige vader en verhuisde hij van Australië naar België. Als ploegleider koppelde hij een schat aan kennis, passie en empathie aan een onverbloemde manier van spreken.

Zijn aanwezigheid in deze Tour de France was nog verrassender dan die van Pogačar, want enkele maanden daarvoor was hij nog gevelde geweest door de gevolgen van prostaatkanker, waardoor hij deels zijn gezichtsvermogen was kwijtgeraakt en nauwelijks in staat was te lopen. Maar nu hij in remissie was, hij zijn zicht weer terug had en zich sterker voelde, besloot Peiper er geen gras

over te laten groeien, want in zijn leven had hij zelden zo'n groot talent gezien als dit Sloveense wonderkind.

Op 17 juni 2020, twee dagen nadat België met de versoepeling van de COVID-19-maatregelen de grenzen weer openstelde, stapte Peiper in zijn auto en reed 450 kilometer van zijn huis in Geraardsbergen naar het Franse plaatsje Lure. Hier, niet ver van het huis van de grillige Franse mededinger Thibaut Pinot, zou de start van de gedenkwaardige tijdrit op de voorlaatste dag van de Tour plaatsvinden.

Een tijdrit heeft iets puurs en eenvoudigs. Met tussenpozen van twee minuten vertrekken de renners om tegen de klok te strijden voor een plaats in het algemeen klassement. Afgezien van de weersomstandigheden, die kunnen wisselen in de loop van de enkele uren die de tijdrit beslaat, heeft deze rit minder variabelen dan een gewone etappe. Er is in elk geval geen sprake van 145 renners die allemaal tegelijk knokken voor elke centimeter, aanvallen, bij elkaar in het wiel hangen, remmen of elkaar in de bocht afsnijden. Om een goede tijdrit te kunnen rijden zijn een niet-aflatende focus, een nauwgezette timing plus een uitrusting met hoogst geavanceerde aerodynamische eigenschappen vereist.

Peiper bestudeerde de route nog net niet in een laboratorium onder de microscoop, maar het had er wel veel van weg. Hij reed het parcours in de regen, reed het de volgende ochtend nog eens, reed het ten slotte 's middags ook nog maar een keer, en toen wist hij genoeg. Hij kwam tot de conclusie dat een fietswissel essentieel was. Op het punt waar op La Planche des Belles Filles de snelheid bij de renners er zo goed als uit was, zou de windbestendige tijdritfiets worden vervangen door een lichtere, gewone racefiets. Deze fiets moest een aantal ongebruikelijke versnellingen hebben voor de wisselende hellingspercentages van de klim.

Ze kozen voor een 14-29-achtercassette, die gewoonlijk gebruikt wordt bij de junioren. De meeste cassettes hebben sprongen van twee tanden, maar die van Campagnolo had een kleiner verzet, met in het midden, tussen 18 en 25, een verschil van slechts één tandje, wat ideaal was voor de lagere snelheden waarmee Pogačar bergop zou rijden. Deze combinatie zou een van de sleutels tot het succes worden.

Een maand later, op 16 en 17 juli, reed Pogačar met zijn Deense ploegmaat Mikkel Bjerg drie keer over dezelfde landweggetjes in de Haute-Saône om hun banden, wielen, derailleur en materieel te testen. De Sloveen nam het voorstel over van de voormalig wereldkampioen beloften onder 23 jaar Bjerg om te beginnen met één enkel 58-tands kettingblad voor, zodat zijn fiets nog lichter en aerodynamischer zou worden. In een poging om de optimale plek vast te stellen om van fiets te wisselen zonder snelheid te verliezen, besteedde Bjerg één trainingssessie aan het almaar op en neer fietsen van hetzelfde traject. Tot zes keer toe testte hij de fietswissel uit om te kijken waar de vaart er door de steile helling vanzelf uitging. Het kantelpunt werd gevonden op de plek waar de weg met negen procent omhoog ging, vlak na de afslag naar rechts op de D16, bij het bord dat bezoekers welkom heet op La Planche des Belles Filles.

Hij en Pogačar oefenden de fietswissel ettelijke keren. ‘We hebben dat stuk wel dertien keer verkend’, herinnert Wakefield zich bij het bespreken van de rol van de mecaniciens en de ploegleider in de volgauto. ‘Wat was sneller? Stapt er één iemand uit de auto, of twee? Hoe stapt de mecaniciens uit? Wat doen we met de andere fiets, waar laat Tadej die? Op de auto, op de grond? Het ging tot in de details.’ De mecaniciens van de ploeg, Vasile Morari, had zich een keer bezeerd toen het hem niet lukte Pogačar op te duwen met een volledig gestrekte arm.

Ze hielden ook een generale repetitie waarin Pogačar Bjerg achtervolgde in het beoogde *skinsuit* en met de wielen, banden, bandenspanning en tijdrit-helm die voor de rit gebruikt zouden worden. Geen wonder dat Pogačar na afloop zei dat hij elke bocht, elk gat in de weg en elke plek waar hij moest aanzetten wel kon dromen.

De laatste hand werd aan het plan gelegd op de vooravond van de beslissende etappe. Pogačar had Wakefield gevraagd een bestandje te maken van de verkenning die ze in juli hadden gedaan, met zijn tijd op het parcours en een inschatting van zijn snelheid op het eerste stuk van enkele honderden meters dat hij niet op volle wedstrijdsnelheid had kunnen rijden, omdat de wegen in Lure nog niet waren afgezet.

Hij wilde weten waar hij nog sneller kon. Er was een ingecalculeerd risico dat ze konden nemen: de laatste klim rijden zonder vermogensmeter. Elke bespaarde gram kon weer een paar milliseconden van zijn tijd afsprokkelen.

Wakefield vertelde de directie dat ze in plaats van de vermogensmeter een sticker op het stuur zouden plakken voor hun partner, het merk Stages.

Nu de Touroverwinning nog steeds tot de mogelijkheden behoorde, maakten ze zich zorgen: dit zou betekenen dat het stuk bergop op gevoel zou moeten worden gereden, zonder instrument met actuele gegevens waaraan hij zijn inspanningen kon aflezen. 'Ik weet nog dat ik zei: "Ik heb het tot nu toe nog niet verkloot en daar ga ik nu ook niet mee beginnen. Vertrouw op wat we hebben gedaan." Dat was mijn verkooppraatje', vertelt Wakefield.

Die avond – zoals hij later dat weekend tegen *Tuttosport* vertelde – stuurde Alex Carera, Pogačars manager, hem een appje: 'Geef niet op voor Parijs'. Het antwoord bestond uit één woord: 'Nooit'.²

Nu al het huiswerk gedaan was, bleef Pogačar niet met vragen in zijn hoofd zitten en hoefden er op de dag zelf geen beslissingen meer te worden genomen. Hij kon zich in alle rust focussen op de klus die moest worden geklaard, sliep uit tot tien uur en ging toen een licht rondje fietsen. Zijn rivaal Primož Roglič ging daarentegen die ochtend pas het parcours rijden, waarmee hij kostbare mentale en fysieke energie verspilde.

'Het gaf hem een voordeel. Dat had ik meteen door', klaagde Roglič later tegen *L'Équipe*. 'Het was stom dat ik daar die ochtend ben gaan rijden. Ik was te enthousiast, trapte te hard, ging te snel. Ik had beter iets kunnen doen wat meer ontspannend was.' Hij had ook een nieuwe tijdrijthelm op, die hij nog niet eerder in een koers had gedragen.

Ergens in het landelijke gebied, waar de accommodaties schaars waren, had UAE Team Emirates in de Hostellerie des Sources een kamer voor Pogačar weten te regelen, op vier kilometer afstand van de startplaats Lure. Hij lunchte met rijst, een omelet en wat yoghurt, keek op tv naar de 24 uur van Le Mans en de eerste paar tijdritconcurrenten, en deed een dutje.

Onderweg in de ploegbus, een uur voor de beslissende tijdrit die zou uitmaken wie deze Tour zou winnen, was hij luidkeels aan het zingen en dansen om zichzelf op te peppen. Last van druk? Hoezo druk?

Zijn ploegmaat David de la Cruz voegde zich bij hem in de bus nadat zijn rit erop zat. Hij had de tweede tijd gereden tot dan toe. 'Die tijdrit was superzwaar. Ik wilde hem nog wat advies geven over hoe ik de rit had ervaren, maar dat had hij helemaal niet nodig', herinnert de Spanjaard zich. 'Hij was heel

relaxed aan zijn warming-up bezig, vroeg wel hoe de tijddrit voor mij was gegaan, maar niet om er wijzer van te worden. Je zag aan hem dat hij vol vertrouwen was dat hij een goede dag zou hebben.’

Nadat hij zijn warming-up had afgerond, liep Pogačar in het tot op zijn middel afgerolde skinsuit van de Sloveense nationale kampioen, met zijn Beats-koptelefoon en een gewone zonnebril losjes op zijn hoofd naar Roglič toe om hem een boks te geven. Het was een uiting van wederzijds respect en een erkenning van het duel dat op het punt stond plaats te vinden.

Velen dachten dat de race al gelopen was. Op de top van La Planche des Belles Filles bevroegen verslaggevers van diverse media Uroš Gramc, de ervaren sportjournalist van het Sloveense dagblad *Večer*, zodat ze hun kopij alvast klaar hadden voor de verwachte Tourzege van Roglič.

Grote Rondes ontvouwen zich altijd langzaam, maar tegen het laatste weekend is inmiddels wel genoegzaam bekend wat de vorm is, hoe het algemeen klasement eruitziet en wie er mentaal het beste voor staat. De uiteindelijke resultaten bevestigen doorgaans wat iedereen al weet. De winnaar heeft over het algemeen een veilige overwinningsmarge. (En inderdaad gaat dat op voor alle andere overwinningen die Pogačar nog zal boeken in Grote Rondes.) Maar heel af en toe, zoals op 19 september 2020, knettert de koers als een Agatha Christie-detective van de spanning en worden alle zekerheden onderuitgehaald.

Pogačar rolde om 17.12 uur plaatselijke tijd van de starthelling af, twee minuten voor zijn oudere tegenstrever. Snel nam hij zijn voorovergebogen aerodynamische houding aan, en zijn ogen, die door het vizier van zijn Met-helm verborgen bleven, waren scherp als een laser gefocust op de weg die voor hem lag. Zo pakte hij op het vlakke stuk van veertien kilometer tot de eerste tijdcontrole al dertien seconden voorsprong op Roglič. Zijn schouders schokten iets meer dan zijn rivaal, maar hij ging wel *nét* iets sneller.

De klassementsleider zag er daarentegen zenuwachtig uit en startte zelfs een fractie van een seconde langzamer dan zijn rivaal; toen op het startpodium in Lure het laatste piepje klonk, draaide hij nog zijn pedalen in de rondte, terwijl hij er al vandoor had moeten stuiven.

Degenen die het konden weten, hadden het gevoel dat Pogačar uit zijn eigen comfortzone was gestapt om Roglič onder druk te zetten, en zijn focus

en koersplan te verstoren. Zelfs Pogačars ploeggenoten, die toekeken in de ploegbus, vroegen zich af of hij na zijn snelle start niet in zou zakken. 'Maar dat was niet het geval. Het leek wel of hij meer en meer tijd begon in te lopen. Iedereen in de bus was volkomen in shock', aldus De la Cruz.

Pogačar had bovendien een haas om op te jagen in de persoon van Miguel Ángel López, de man die derde stond. Met nog achttien kilometer te gaan flitste hij hem voorbij. Hij haalde de Astana-kopman in, die twee minuten vóór hem was gestart. (Boven op alle ophef van die dag presteerde de Colombiaan ook nog eens abominabel; hij verloor meer dan zes minuten op Pogačar en dook van een podiumpositie naar de zesde plaats in het algemeen klassement.)

In de dertig kilometer golvende vlakte tot aan de voet van de klim liep Pogačar 36 seconden in op Roglič. Dat Roglič geleidelijk aan steeds meer tijd verloor, was opvallend maar nog geen ramp. Verwacht werd dat de geletruidrager op La Planche des Belles Filles weer seconden zou terugpakken, dat hij zich had ingehouden.

Dat maakte de fietswissel echter nog crucialer; de gewonnen of verloren kostbare seconden zouden er nog meer toe doen. De Tourorganisator Amaury Sports Organisation (ASO) had langs enkele honderden meters metalen dranghekken met reclameborden erop geplaatst. Dit was het stuk rond Pogačars wisselpunt bij de 30,4 km-markering, 5,7 kilometer van de finish. Toen Pogačar vaart minderde, was het portier van de auto van UAE Team Emirates al open en sprintte mecanicien Vasile Morari eruit. Volledig volgens plan en zoals ze hadden gerepeteerd, zette de Sloveen zijn oude fiets tegen het rechterspatbord van de auto, sprong op zijn nieuwe en werd door de rennende mecanicien opgeduwd. En in zeven seconden was hij weer weg. Hij nam een slok uit zijn bidon en gooide die weg, als een ridder die iemand de handschoen toewerpt.

Roglič wisselde pas ruim vijfhonderd meter later op de route, op een punt waar zijn ploegleider zijn hand uit het raampje van de ploegwagen moest steken om de fans op afstand te houden. Het bood een gehaaste indruk en hij worstelde een paar seconden om weer vast te klikken in zijn pedalen, waarmee hij nog meer van zijn voorsprong verspeelde. Met nog vijf kilometer te gaan, had Pogačar de virtuele leiderspositie van Roglič in de Tour de France van 57 seconden teruggebracht tot twintig. Met vierenhalve kilometer te gaan, was dat nog maar tien seconden.

Pogačar begon op dreef te komen. Terwijl de helling in de haarspeldbochten van La Planche des Belles Filles afwisselend steiler en minder steil werd, voelde Pogačar zich opgetild, bevrijd. En op de een of andere manier wist hij zijn beestachtige tempo vast te houden. Zijn lichaamstaal gaf blijk van zijn wil om te winnen: hij sprong uit het zadel om meer snelheid te vergaren, en met de adrenaline die door zijn aderen joeg, draaide hij ondanks de inspanning zijn pedalen licht en soepel rond. Na bijna drie weken koersen zou de Tour de France op de laatste berg in een-op-eengevecht worden beslist.

Daarbij vergeleken was Roglič' cadans hoog en grillig. Hij was uit zijn ritme. Tegen zijn gewoonte in greep hij de uiteinden van zijn stuur vast en kwam omhoog uit het zadel in een poging om harder te gaan. Toch bleef hij tijd verliezen.

Op de tv-beelden van France Télévisions was te zien hoe Roglič' voorsprong op het vlakke stuk geleidelijk aan wegvloede, een voor een vielen de seconden langzaam omlaag, als zandkorrels in een zandloper. Maar nu werd de zandloper in één keer leeggegooid.

Vlak nadat de klassemmentsleider onder de vierkilometer vlag door was gereden, veranderden de getallen die Roglič' voorsprong aangaven op het beeld van groen in rood. Pogačar stond nu bovenaan in het klassement van de Tour de France – en hij wist het zelf nog niet.

Tijdens de klim kon hij door het geschreeuw van de menigte langs de route de koersradio nauwelijks horen. Er kwam wel één bericht door in zijn oortje: 'Je staat vier seconden voor.' Hij dacht dat het over de etappe ging; Allan Peiper bedoelde de hele Tour.

De gps-tijdwaarneming op de televisie was grillig, wat voor nog meer spanning en verwarring zorgde. Het ene moment stond er dat Roglič vooropging met acht seconden, waarna het getal terugsprong naar nul. Enkele minuten later ging het helemaal alle kanten op, en schoot de klok van een tekort van zestien seconden voor Roglič naar een verschil van slechts vier. Pogačars ouders, evenals vele andere kijkers, dachten eerst dat de klok stuk was. Hoe was dit mogelijk?

De Planche des Belles Filles bewaart het moeilijkste voor het laatst. Aangemoedigd door een menigte van drie rijen dik – de strenge coronabeperkingen voor toeschouwers waren kennelijk op deze bloedhete septemberdag

overboord gegaan – hees de toekomstige kampioen zich uit het zadel voor de laatste, geduchte helling met een stijgingsgraad van twintig procent.

Omdat de weg hier zo steil is, lijken de renners de laatste paar meters van de klim ineens uit het niets op te duiken. Pogačars jonge gezicht, dat strak stond van de inspanning, had de kleur van zijn witte skinsuit op het moment dat hij als een volleerde sprinter zijn fiets over de streep duwde.

Roglič had Miguel Angel López, die met een slakkengang vooruitkroop, ingehaald en had zelfs een duwtje in de rug van een fan gekregen, maar er was niets wat hem snel genoeg vooruit kon krijgen om het verval te stoppen. Toen hij de laatste 250 meter naderde, tikte zijn achterstand op Pogačar al meer dan 57 seconden aan. Nu was het officieel: hij had de Tour verloren. De holle, gekwelde blik in zijn ogen werd weerspiegeld in de gezichten van zijn toekomstige ploeggenoten aan de finish. Hij was zijn vorm kwijtgeraakt, op meer dan één manier: hij trapte naar de meet met zijn ellebogen naar buiten gestoken en zijn baanbrekende Lazer-helm scheef op zijn hoofd. Als je het onbarmhartig zou willen zeggen, zag hij er eerder uit als een fietser in een amateurwedstrijd dan als de klassementsleider van de Tour de France.

Die zes kilometer van La Planche des Belles Filles hadden hem de das omgedaan. Pogačar had de beklimming gedaan in zestien minuten en tien seconden, Roglič in zeventien minuten en dertig seconden: één minuut en twintig seconden langzamer en slechts de elfde plaats in de etappe die dag. Slechts vier renners eindigden binnen een minuut van Pogačars tijd. Kortom, het was hem gelukt. Door de etappe te winnen en op te schuiven naar de eerste plaats in het klassement, had Pogačar ook de titel van bergkoning en die van beste jonge renner in zijn zak.

Al snel werden vergelijkingen gemaakt met de overwinning in 1989 van Greg LeMond op Laurent Fignon met een verschil van acht seconden, de kleinste marge in de geschiedenis van de Tour. Pogačars zege was ook verpletterend: vanuit een achterstand van 57 seconden vóór de etappe kwam hij eruit met een voorsprong van 59 seconden. Veel mensen, vooral in Slovenië, weten nog precies waar ze waren toen Pogačar ten koste van Roglič de Tour won. Dit was topsport op zijn best: verbijsterend, aangrijpend en wreed.

Enkele seconden nadat Roglič over de finish kwam, sloeg Pogačar, nog steeds buiten adem, zijn blote handen vol ongeloof voor zijn gezicht. 'Je hebt

de Tour gewonnen!’ riep iemand naast hem, terwijl soigneur Michele del Gallo, persvoorlichter Luke Maguire en ploegarts Adriano Rotunno hem met zijn allen omhelsden.

In de ploegauto achter Tadej was het Allan Peiper allemaal te veel geworden. De tranen liepen hem over de wangen toen de uitslag tot hem doordrong. Later beschreef Pogačars grijze Australische mentor dit als het mooiste moment van zijn leven. Ook Matxín was in tranen. Op de achterbank had Pogačars Sloveense mentor Andrej Hauptman, die Tadej nog als elfjarig ventje gekend had, ook wel willen janken, maar hij was te verbijsterd.

Geen enkele eerdere of latere overwinning van Pogačar heeft bij de kampioenen zelf, bij zijn ploegen iedereen eromheen of bij de wielerved in het algemeen ooit nog dat effect van pure verbazing en opwinding tweegebracht. Jaren later, toen zijn overwinningen geen verrassing meer waren en de zege hem niet meer kon ontgaan na een lange achtervolging of na weken de koers te hebben gedomineerd, was zijn stem wanneer hij direct na afloop werd geïnterviewd, beheerst en zonder emotionele uithalen. Maar nu beefde Pogačars stem en bleef hij maar ongelovig zijn hoofd schudden: ‘Ik weet het niet. Ik geloof dat ik droom.⁴ Ik weet gewoon niet wat ik moet zeggen. Het is niet te geloven. Mijn kop knalt bijna uit elkaar.’

Pogačar had zijn halve leven ervan gedroomd om mee te mogen rijden in de Tour de France, en nu zou hij hem op zijn 21ste bij zijn debuut in een bloedstollende finale al winnen, waarmee hij de jongste kampioen was sinds 1904. Hij was totaal in verwarring en in shock. Roglič was een landgenoot, niet een tegenstander, hij was de oudere naar wie hij altijd had opgekeken – en die hij nu had verslagen. De routinier en de brutale jonge nieuwkomer gaven elkaar een korte zweterige omhelzing, waarmee ze Pogačars tv-interview onderbraken. Ergens betekende dat gebaar heel veel voor de jongeling. ‘Dat moment zal ik nooit vergeten...’ Het was alsof hij me toestemming gaf ervan te genieten, alsof hij tegen me zei dat het niet mijn schuld was, zei hij in 2021 tegen *L’Équipe*.

Alsof het lot ermee speelde, stonden de ploegbussen van UAE Team Emirates en Jumbo-Visma bij het startpunt beneden in Lure naast elkaar geparkeerd. Na 3300 kilometer koersen en aan de vooravond van de processie-etappe in Parijs, waar naar oud gebruik geen aanvallen meer op de klassementsleider zouden worden uitgevoerd, had deze uitslag voor een enorme emotionele ontlading